

В ТЕКУЩЕМ ГОДУ В КОМПАНИИ ПРИНЯТ РЯД ВАЖНЕЙШИХ ИНИЦИАТИВ ПО ПОСТОЯННЫМ УЛУЧШЕНИЯМ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В ОБЛАСТИ БЕЗОПАСНОСТИ ДВИЖЕНИЯ. ПРОВЕДЕН АНАЛИЗ СОСТОЯНИЯ БЕЗОПАСНОСТИ ДВИЖЕНИЯ И ВЫРАБОТАН КОМПЛЕКС СИСТЕМНЫХ МЕР, НАПРАВЛЕННЫЙ НА СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ СИСТЕМЫ УПРАВЛЕНИЯ БЕЗОПАСНОСТЬЮ ДВИЖЕНИЯ И КАДРОВОГО ПОТЕНЦИАЛА, ПОВЫШЕНИЕ НАДЕЖНОСТИ УСТРОЙСТВ ИНФРАСТРУКТУРЫ И ПОДВИЖНОГО СОСТАВА.

Талгат АЛДЫБЕРГЕНОВ,
заместитель председателя правления АО «НК «ҚТЖ»

→ стр. 3

№92 (3022)
29/10/2024

ҚАЗАҚСТАН ТЕМІРЖОЛШЫСЫ

РЕСПУБЛИКАНСКАЯ ТРАНСПОРТНО-ЛОГИСТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА
ИЗДАЕТСЯ С 12 МАЯ 1931 ГОДА

ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНИК КАЗАХСТАНА

МАШИНА ЖАСАУ ӨНДІРІСІ ҚАРҚЫН АЛДЫ

Биыл елімізде жүк вагондарының өндірісі алты есеге, яғни 1000 бірлікке ұлғайған. 2024 жылдың жоспары – 4000 вагон. Бұл туралы ҚР Өнеркәсіп және құрылыс вице-министрі Олжас Сапарбеков Орталық коммуникациялар қызметінің брифингінде мәлімдеді.

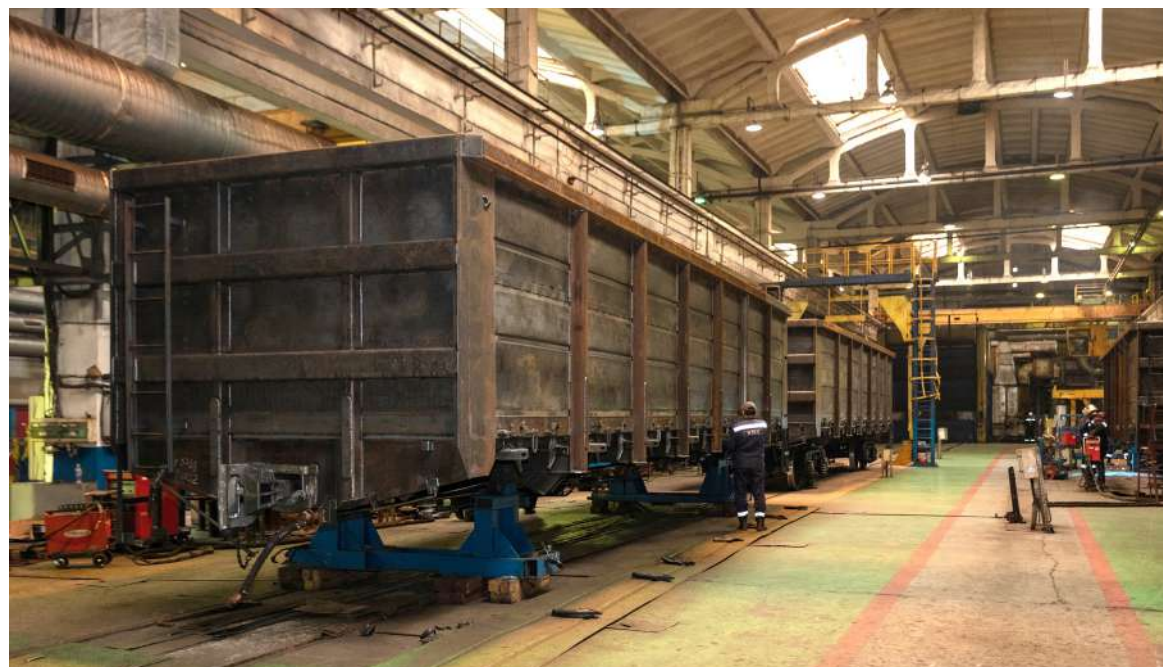
Ислам ТАЛҒАТ,
Астана

Спикер қазіргі уақытта Өнеркәсіптік өндіріс құрылымында өңдеу секторының үлесі 47,4% құрағанын, соңғы жылдары осы салада оң серпін байқалып отырғанын атап өтті.

– 2023 жылдың қорытындысы бойынша өндіріс көлемі 4%-ға өсіп, 22 триллион теңгені құрады. Биылғы жылдың 9 айында өндірістің өсуі 4,8% құрады. Өндірістің өсімі жиіаз, химия, металлургия өнеркәсіптері мен машина жасау есебінен қамтамасыз етілді. Ендігі меже – жыл соңына дейін 5,1% деңгейінде өсуді қамтамасыз ету, – деді О.Сапарбеков.

Оның айтуынша, теміржол машина жасауда жүк вагондарының өндірісі 6 есеге, яғни 1000 бірліктен аса өскен. Осы жылға межеленген жоспар 4000 вагон.

Вице-министрдің айтуынша, елімізде жүк және жолаушылар тепловоздары мен электровоздары, жүк, жолаушы және рефрижераторлық вагондар, тұтас иеліктелген дөңгелектер мен осьтер, роликті мойынтіректер, темір жолдарға

арналған өнімдер өндірісі оң жолға қойылып, қазір тіпті экспортқа да шығарылуда.

Жалпы отандық машина жасауды қолдау мақсатында 2016 жылы «Теміржол көлігі туралы» ҚР Заңына өзгерістер мен толықтырулар енгізу арқылы заңнамалық деңгейде вагондар мен локомотивтерді сатып алуға кредит беру және қаржы лизинг кезінде сыйақы мөлшерлемелерін субсидиялау түрінде мемлекеттік қолдау көзделген болатын. Жүк вагондарының жалпы паркіне келсек, ол 136 мың бірлікті құрайды. Осы ретте вагон иелері мен операторлары жүк вагондарының паркін өз бетінше жаңартатынын айтар едік. Жыл сайын шамамен 3000 бірлік жүк вагондары жаңаруда. Оның ішінде мемлекеттің қатысуымен сыйақы мөлшерлемелерін субсидиялау бағдарламасы бойынша 2018-2023 жылдар аралығында 4135 жүк вагоны сатып алынса,

биыл 1500 бірлік, ал 2026 жылға дейін 1585 бірлік жүк вагондарын жеткізу жоспарланып отыр. Осы сатып алу келісімшарттары «ЗИКСТО» АҚ, «КВК» ЖШС отандық зауыттарымен жасалған. Биыл «ЗИКСТО» АҚ-мен 2024-2025 жылдар кезеңінде 157 жолаушылар вагонын сатып алуға келісімшарт жасау жоспарлануда екен.

Теміржол рельстерін өндіру саласында да оң нәтиже байқалып отыр. Айталық, 9 айда теміржол рельстері өткен жылдың сәйкес кезеңімен салыстырғанда 50%-ға көп өндірілген. Осы ретте бірінші кезекте «ҚТЖ»-ның рельстерге деген қажеттілігін өтеу басымдыққа ие болып отыр. Одан кейін ғана артылған өнім көлемі Өзбекстанға, Грузияға, Әзірбайжанға, Италияға, Ұлыбританияға экспортталуда.

Суретті түсірген
Александр ЖАБЧУК

ЛОКОМОТИВЫ ДЛЯ ҚТЖ

Компания Wabtec в рамках заключенного соглашения поставит локомотивы АО «НК «ҚТЖ».

Соглашение предусматривает поставку дизельных локомотивов ТЭ33А, которые оснащают 12-цилиндровым двигателем мощностью 4 500 лошадиных сил.

Новые локомотивы будут построены на заводе «Локомотив құрастыру зауыты» компании Wabtec в Астане.

– В Казахстане прогрессивное и открыто мыслящее местное Правительство, которое понимает важность железных дорог в развитии местной экономики. ҚТЖ служит критически важным звеном для транспортировки грузов между Китаем и Западом. Эти локомотивы серии Evolution обеспечат эффективность, надежность и экономно эксплуатацию расходов для эффективной поддержки растущего спроса на Транскаспийском международном транспортном маршруте, – заявил региональный старший вице-президент Wabtec по операциям в странах СНГ, Европы, Ближнего Востока и Африки Гохан Байхан.

Поставки новых локомотивов начнутся уже в 2025 году. Они пополнят парк ҚТЖ, в котором уже есть 451 локомотив серии Evolution.

Корпорация Wabtec планирует существенно увеличить объемы продаж и обслуживания локомотивов в Казахстане, ожидая выручку более двух миллиардов долларов.

Айлин БАУРЖАН

Дамир ҚОЖАХМЕТОВ,
«КТЗ Express» АҚ бас директоры:

ЖЫЛ БАСЫНАН БЕРГІ ТОҒЫЗ айда қытайдан ТХКБ бойынша жүктерді тасымалдау көлемі өткен жылдың сәйкес кезеңімен салыстырғанда 23 есеге ұлғайып, 24,1 мың жфэ-ні құрады. Ұзақ мерзімді перспективада осы бағыт бойынша контейнерлерді тасымалдау көлемін 300 мың жфэ-ге дейін жеткізу көзделген. Осы мақсатта сыртқы терминалдық желіні дамыту бойынша жұмыстар жүргізілуде. Еуропаға шығатын ТХКБ бағдарын кеңейту аясында біз Венгрия, Болгария, Румынияны ТХКБ-ның жаңа қақпасы ретінде қарастырып отырмыз

САНДАР СӨЙЛЕЙДІ:

«ҚАЗТЕМІРТРАНС» АҚ
ЖЫЛ СОҢЫНА ДЕЙІН

1000

АСТАМ ЖАҢА АШЫҚ ЖҮК
ВАГОНЫН САТЫП АЛУДЫ
ЖОСПАРЛАП ОТЫР.

БИЫЛҒЫ ТОҒЫЗ АЙДА
ҚТЖ БОЙЫНША
ЖҮК АЙНАЛЫМЫ

196 млрд

ТОННА-ШАҚЫРЫМДЫ
ҚҰРАДЫ.

2030 ЖЫЛҒА ДЕЙІН
ЕЛІМІЗДІҢ

11 мың

ШАҚЫРЫМ ТЕМІР ЖОЛ
ЖӨНДЕУДЕН ӨТПЕК.

Сотрудничество

НОВЫЕ ЛОГИСТИЧЕСКИЕ ВОЗМОЖНОСТИ

По итогам 9 месяцев 2024 года с участием АО «НК «ҚТЖ» в Афганистан было перевезено 127 тысяч тонн зерна и 666 тысяч тонн пшеничной муки. Эти цифры озвучены во время Казахстанско-Афганского бизнес-форума, состоявшегося в Алматы.

Асель ШАЙХЫНОВА,

Во время мероприятия обсуждены вопросы развития транспортной взаимосвязанности и новые договоренности.

Бизнес-форум прошел под председательством заместителя Премьер-министра Республики Казахстан Серика Жумангарина, афганскую делегацию возглавил министр промышленности и торговли Афганистана Нуриддин Азиз.

В мероприятии приняли участие представители государственных органов и бизнес-сообщества Казахстана, а также около 200 представителей афганского бизнеса. В целом на форуме были обсуждены ключевые вопросы, касающиеся транспортной логистики, перевозок и торгового сотрудничества.

Компания KTZ Express представила свои возможности по расширению со-

трудничества с афганскими партнерами, сделав акцент на развитии транспортной взаимосвязанности между Казахстаном и Афганистаном.

Также участниками форума обсуждены вопросы железнодорожных перевозок зерновых культур.

По итогам форума стороны договорились о совместном развитии трансафганского коридора, организации контейнерных поездов из Китая в Афганистан через территорию Казахстана с консолидацией грузов на станции Алтынколь.

Фото автора

В ИНТЕРЕСАХ ОБЕИХ СТРАН

Положение Казахстанско-Литовского делового совета подписано в рамках двустороннего бизнес-форума в Астане.

Любовь РОВБА,
Астана

В мероприятии, организованном посольством Литвы в РК, Внешнеторговой палатой Казахстана и НПП «Атамекен», приняли участие представители Союза транспортников Казахстана «Kazlogistics», отраслевых ассоциаций и бизнеса.

Вице-министр транспорта и коммуникаций Литовской Республики Юлиус Скачкаускас подчеркнул значимость двустороннего сотрудничества в области транспорта и логистики. Он отметил успешное восстановление Казахстанско-Литовского делового совета и важность развития Транскаспийского маршрута.

– Мы видим огромный потенциал в соединении Трансевропейской транспортной сети (TEN-T) с Транскаспийским маршрутом. Литва поддерживает инициативу по развитию этого пути, что поможет укрепить экономическое сотрудничество между нашими странами и продвинуть международные мультимодальные перевозки, – добавил спикер.

В рамках форума состоялись презентации литовских и казахстанских компаний, B2B встречи. Так, генеральный директор Kazlogistics Канат Альмагамбетов в рамках форума провел переговоры с литовской стороной. Обсудили взаимодействие по созданию рабочей группы из представителей бизнеса для

освещения возникающих проблемных вопросов и выработки взаимоприемлемых решений с дальнейшим доведением до уполномоченных государственных органов двух стран. Также предложено проработать механизм по терминальным довозам.

По итогам мероприятия подписано Положение Казахстанско-Литовского делового совета. С казахстанской стороны соглашение подписал и. о. заместителя председателя НПП «Атамекен» Асан Жакишев, с литовской – вице-президент Конфедерации промышленников Литвы (ЛРК), председатель литовской части Совета Ромас Аустинкас.

– Деловой совет активно продвигает вопросы развития инвестиций между двумя странами. Мы уже на протяжении многих лет активно работаем над увеличением товарооборота и транзитного потенциала Казахстана и Литвы, – подчеркнул заместитель председателя правления НПП «Атамекен» Мурат Амрин Мурат Амрин.

ДӘСТҮРЛІ СПАРТАКИАДА ӨТЕДІ

«Samruk-Kazyna Trust» корпоративтік қорының ұйымдастыруымен «Самұрық-Қазына» АҚ компаниялар тобының кәсіпорындары арасында өтетін дәстүрлі Спартакиада биыл да жалғасын таппақ. Ол ІХ рет Астанада өтеді.

Спорт додасына бүкіл республика аумағынан 16 құрама командаға топтасқан 1000-нан аса адам қатысады деп күтілуде. Бұл сайыс қызметкерлерге өздерінің шеберлігін, күш-жігерін, шымырлығын және командалық рухын көрсетуге тамаша мүмкіндік ұсынады. Спортты жанына серік еткен жандар 2024 жылдың 22-24 қарашасында, Астана қаласындағы Назарбаев университеті Атлетика орталығында бас қосып, 11 спорт түрінен бақ сынаиды. Олар: футбол, баскетбол, волейбол, арқанартыс, үстел теннисі, армрестлинг, тоғызқұмалақ, асық ату, шахмат, жүзу және киберспорт.

Спорт мерекесінің аясында «Самұрық-Қазына» АҚ компаниялар тобының қызметкерлері тек жарысып қана қоймай, қайырымдылыққа да үлес қоспақ. Кеш барысында жиналған қаражат мектептерде инклюзивті кабинеттер ашуға бағытталады. Сонымен қатар шара аясында қатысушылар «Таза Қазақстан» экологиялық акциясына қолдау білдірмек.

Ұйымдастырушылар барлық жанкүйерлер мен көрермендерді «Спортқа «Иә» де!» ұранымен өтетін осы ерекше жарысқа белсенді атсалысып, әріптестерін қолдап, шынайы бәсекелестік көңіл-күйін сезінуге шақырады. Корпоративтік рухта бірігіп, ұмытылмас кештің бір бөлшегі болу мүмкіндігі туып тұр. Қатысушыларды тіркеу үшін spartakiadaskz сайты жұмыс істеп тұр. Әзірге 26 қазанға дейін 200-ден астам адам қатысуға өтініш білдіріп, тіркелген. Жалпы аптаның әр күнінде таңертеңгі сағат 9.00 мен кешкі сағат 20.00 аралығында 87782529821; 87782529826 колл-орталыққа хабарласуға болады.

Райхан РАХМЕТОВА

ҮЗДІК ҚЫЗМЕТКЕРЛЕР ҰЛЫҚТАЛДЫ

Шахида ЖҰМАН,
Маңғыстау

Түбек теміржолында Республика күніне орай мерекелік кеш ұйымдастырылды. Маңғыстау жүк тасымалы бөлімшесінде өткен іс-шара барысында үздік қызметкерлердің еңбегі еленіп, марапатталды.

Салтанатты жиынды ашқан бөлімшенің бас инженері Қарақат Жақанов әріптестерін мерекелік құттықтай келе, еліміздегі елеулі күннің мән-маңызына тоқталды. Мемлекетіміздегі тыныштық пен бейбітшіліктің нәтижесінде түрлі сала өркендеп, соның ішінде темір жол да дамып, күннен күнге оң өзгерістер орын алып жатқанын тілге тиек етті. Бұдан кейін орталық теміржолшылар кәсіби одағының өңірдегі өкілі Сәрсенбай Есенқұлов сөз алып, жылы лебізін білдірді.

Ақжарма тілектерден кейін марапаттау рәсімі басталды. Зейнеткерлер мен түбек теміржолының түрлі бағытында еңбек етіп жүрген еңбек озағатарына «Қазақстан теміржолына-120 жыл», «Маңғыстау теміржолына-60 жыл» тесбелгілері табысталды. Тағы бір топ теміржолшы Маңғыстау жүк тасымалы бөлімшесі директорының Алғыс хатын алды. Сондай-ақ аймақтағы өндірістік кәсіпорындардың жас мамандары арасында өткен волейбол жарысында екінші орын алған Маңғыстау теміржолы командасына кәсіподақ комитеті атынан ақшалай сыйлық табысталды. Іс-шара одан әрі қарай өнерлі теміржолшылардың ән шашуына жалғасты.

Суретті түсірген автор

ЕЛ ИГІЛІГІНЕ ҮШ ЖАҢА ВАГОН

Қуаныш ҚОЖАЕВ,
Семей

Еліміздің шығысында да жолаушы тасымалындағы қызмет сапасы жыл санап артып келеді. Мәселен, жолаушылар нөпірі әрдайым мол, №121/122 «Астана-Семей» бағыты бойынша қатынайтын жолаушылар пойызының вагондары жаңартылды.

Аймаққа қызмет көрсететін «Арай Транс КЗ» ЖШС жеке тасымалдаушысы үш жаңа жолаушылар вагонын сатып алды. Ендігі аралықта заманауи талаптарға сай жабдықталған екі плацкарт және бір күпе елорда мен ел шығысына қатынайтын жолаушыларға тұрақты түрде қызмет көрсететін болады. Вагондар ауаны баптау жүйесімен, био-дәретхана кешендерімен, USB коннекторы бар гаджеттерді зарядтауға арналған розеткалармен және өзге де тұрмыстық қажеттіліктермен жабдықталған.

Бұл жылжымалы құрам Абай облысының өндірісі дамыған көлемді үш ауданын басып өтіп, жолда Саяқ, Балқаш, Қарағанды қалаларына аялдайды. «Жолаушылар тасымалы» АҚ-на қарасты №353/354 Астана – Семей және №457/458 Семей – Достық пойыздарының вагондары да жаңартылып, қолайлылық біршама артқан болатын.

Суретті түсірген автор

БІЛІМНІ ЖЕТІЛДІРДІ

Нұрбек БЕКЕН

«ҚТЖ» ҰК» АҚ филиалы – Жамбыл материалдық-техникалық жабдықтау базасында «Еңбекті қорғау және өндірістік қауіпсіздік жылы» бағдарламасы аясында «Жұмыс жүргізу кезінде технологиялық процесті сақтау» тақырыбында семинар өткізілді.

Семинарға Магистральдық желі дирекциясы еңбек қауіпсіздігі, материалдық базалар департаментінің, Жамбыл магистральдық желі бөлімшесінің жетекшілерімен қатар ҚЖЕК жетекші инженерлері, сондай-ақ 9 материалдық-техникалық базаның орта және кіші буын басшылары қатысты.

Семинар Жамбыл көліктегі санитарлық-эпидемиологиялық бақылау, Жамбыл облысы әкімдігі еңбек инспекциясы басқармаларының, Қабылтығын-практикалық орталығы бөлім басшысының шақыруымен өткізілді.

Семинар барысында бірқатар өзекті мәселелер, атап айтқанда қызметкерлердің функционалдық міндеттерін орындау барысында жарақат алу қаупін, қызметкерлерде кәсіптік аурулардың пайда болу ықтималдығын азайту, сондай-ақ қызметкерлердің денсаулығы мен компания мүлкіне зиян келтіруі мүмкін төтенше және оқиғалардың алдын алу жайттары талқыланды.

Өз кезегінде мемлекеттік органдар ҚР Еңбек кодексінің нормалары мен талаптары бойынша және өндірістік бақылау жүргізу мәселесі бойынша түсініктемелер берді. Бұл семинар МТС базалары қызметкерлерінің салауатты және қауіпсіз еңбек жағдайларын қамтамасыз етуде тәжірибе алмасуға, білімдерін жетілдіруге мүмкіндік берді.

ЖАУАПКЕРШІЛІК ЖҮГІ АУЫР ҚЫЗМЕТ

Ардақ ЕРУБАЕВА,
Ақтөбе

– Тоғыз айдың ішінде теміржол мекеме басшыларына 125 ескерту парақтары берілді. Бұл – қауіпсіздікті сақтауға бағытталған жұмыстар. Локомотив, арнайы жылжымалы құрамалардың мұржасынан шыққан ұшқын немесе сөндірілмеген темекі тұқылы, бөтелке шынысының өзі қураған шөпке түссе, өрттің шығуына басты себеп болуы мүмкін. Сондықтан қауіпсіздік барынша сақталуы тиіс, – дейді Ақтөбе мемлекеттік емес өртке қарсы қызметінің бастығы Әділ Құбаев.

Айтуынша, темір жолдағы өрт сөндірушілердің жұмысынан үлкен жауапкершілік талап етіледі. Кез келген тосын жағдайдың алдын

Теміржол саласындағы өрт сөндіру қызметінің орны ерек. Тәулік бойы кезекшілікте тұратын өрт сөндірушілерді теміржолдың құтқарушылары деп бекерге айтпаса керек. Қауіп пен қатерге толы қызметті абыроймен алып жүрген өрт сөндірушілер қатарында Ақтөбе магистральдық желі бөлімшесіне қарасты алты өрт сөндіру бекетінің ұжымы да бар.

алып, зардабын жоюға үлкен күш жұмсалып, апатты жағдайларда жапа шегушілер болса, оларға алғашқы жәрдем көрсетіледі. Ақтөбе магистральдық желі бөлімшесінде Шалқар, Қандыағаш, Әйтеке би, Шұбарқұдық, Ақтөбе өрт сөндіру пойыздары және

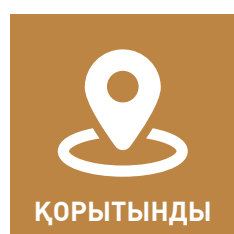
Тассай өрт сөндіру бекеті тәулік бойы кезекшілікте жұмыс істейді. Тәжірибелі құтқарушылар аз емес. – Құтқарушылардың жұмысы кейде олардың өз өміріне қауіп төндіріп жатады. Соған қарамастан олар адам өмірін құтқаруға, тұрмыстағы, өн-

дірістері қауіпсіздікті сақтауға, апаттық жағдайға жол бермеу, егер ондай төтенше оқиға орын алған жағдайда салдарын жоюға күштерін жұмылдырып, бастарын қатерге тігіп жатады. Осы ретте өрт сөндіру қызметінің жұмысын ұтқыр ұйымдастырып жүрген тәжірибелі өрт сөндірушілер С.Тұрмағанбет, М.Ержанов, Н.Төленов сынды азаматтардың зор еңбегін атап өтер едім, – дейді Әділ Құбаев.

Биыл жаз айларының жауын-шашынды болғаны ауыл шаруашылығына қолайлылық танытты. Алайда, теміржол жиектерін арамшөп қаптап, өрт қаупі туындаған. Осыған орай, салаға жауапты мамандар негізгі күшті теміржол бойын таза ұстауға жұмсаған екен.

Суретті түсірген автор

КҮЗГІ БАЙҚАУ НӘТИЖЕСІ НЕНІ КӨРСЕТТІ?

Қосұйым МҰҚАШЕВ,
Атырау

Жиынға барлық құрылымдық бөлімшелер басшылары мен жауапты мамандар қатысты. Күзгі тексеру барысында станциялардың техникалық жағдайы, жолдың үстіңгі қабаты, магистральдық инфрақұрылым мен жасанды құрылыстардың жағдайы, су мен жылу нысандары, өрт қауіпсіздігін сақтау ережелері, орталықтың бұйрықтары мен басқа да нұсқаулықтарын орындау тәртібі қаралған. Өткен 9 айда Атырау жүк тасымалы бөлімшесі бойынша қозғалыс қауіпсіздігін бұзу салдарынан 5 жағдай тіркелген. Әрбір жағдай бойынша жедел талдау жүргізіліп, кінәлі қызметкерлер тәртіптік жазаға тартылған. Бұл жайттар ревизорлар тарапынан да қаралып, кемшіліктерді бірлесіп шешудің жолдары қарастырылған. Бөлімшеде өндірістік жарақаттануға жол берілмеген. Пойыздық және маневрлік жұмыстарда жазатайым жайттар болмаған. Жалпы алғанда, қозғалыс қауіпсіздігі, еңбек қорғау және қауіпсіздік техникасы, техникалық құралдардың жағдайы, ғимараттардың абағандығы, жұмысшылардың тәртібі қанағаттанарлық.

КӨРСЕТКІШТЕР КӨТЕРІНДІ

Тексеру комиссиясының төрағасы, Атырау жүк тасымалы бөлімшесінің директоры Аслан Базарғалиев өткен 9 айда 8 көрсеткіштің орындалғанын атап өтті. Тек жүк түсіру бойынша бір көрсеткіш көңілден шықпаған. Оған себеп, Атырау – Астрахань республикалық маңызы бар автомобиль жолының

құрылысын жүзеге асырушы «Қазавтожол» кәсіпорны қаңтар айында 2024 жылға жүктерді тасымалдауға ақы төлеуге шарты болмауына байланысты орын алған. Қаңтар айында 1 мың 29 вагоннан жүк түсіріліп, жоспар 328 вагонға аз орындалған. Сондай-ақ 2024 жылдың 7 сәуірінде көктемгі су тасқынының салдарынан 1 адам қайта аттестациялауға Атырау облысы бойынша төтенше жағдайдың жариялануы да жүк түсіру процесінің төмендеуіне әкелген.

Бөлімше бас ревизоры Жәнібек Көбеевтің баяндағанындай, қай мекемеде болса да басшылар тарапынан қадағалау, нормативтік құжаттарға сай талаптарды орындау, құжаттарды жүргізуде кемшіліктер бар, жұмысшылардың мамандығына сай білім дәрежесі төмен жайттар да кездеседі. Локомотив шаруашылығы бойынша 93 кемшілік анықталған. 1 адам қайта аттестациялауға жіберілген. Деполарда машинист-нұсқаушылары тарапынан локомотив бригадалары

құрамымен тәрбиелік-алдын алу жұмыстары жеткілікті деңгейде жүргізілмейді, машинист жұмысын бақылау төмен, қозғалыс қауіпсіздігін сақтау бойынша кешенді ұйымдастыру және техникалық шаралар жүзеге асырылмайды. Локомотив деполарының басшылары мен орта буындары, нұсқаушылар тарапынан өздеріне қарасты мәселелер бойынша қажетті шешім қабылданбайды екен. Атап айтқанда, олар жұмыс технологиясын, қозғалыс қауіпсіздігін сақтау мақсатында ұйымдастырушылық және техникалық шаралар қабылдау, цехтар мен учаскелерді тексеру, локомотивтердің жөндеу сапасын қадағалау, жылдамдықты реттеу лентасы мен кассетасының дұрыс көрсетуін, жөндеуден шыққан локомотивтердің жағдайын тексеру, т.б. мәселелер. Ганюшкино мен Сағызда локомотив бригадаларының демалатын орны күрделі жөндеу жүргізуді қажет етеді, өйткені машинистердің уақытылы демалуы маңызды.

ТЕХСАБАҚТАРДЫҢ ӨТКІЗІЛУІ ТИІСТІ ДЕҢГЕЙДЕ ЕМЕС

Вагон қараушылар тарапынан вагонды қарау кезінде қозғалыс қауіпсіздігіне әсер ететін кемшіліктер анықталмай жатады. Жоспардан тыс техникалық сабақтар да уақытылы өткізілмейді. Сондықтан өндірістік-техникалық қызмет көрсетудің сапасын арттырып, вагон қараушылардың жұмысына бақылау жүргізу қажет. Бақылау-жөндеу пункттерінде жөндеу сапасын, технологиялық процесске асығыстықпен қараушылық та бар. Мәселен, 68 жүк вагонның 19-ы тексеру кезінде кері қайтарылған. Сол секілді екі жолаушы пойызының ішінде 9 вагон қозғалысқа қауіпті екені анықталған. Қосалқы бөлшектер де жеткіліксіз, соның кесірінен ағымдағы жөндеу жасауға кедергі бар. Жолаушы вагондарына қажетті қосалқы бөлшектер де жеткіліксіз жағдайда. Қосалқы бөлшектерге мерзімінде тапсырыс беріп отыру ескеріле бермейді. Жұмысшылар техникалық сабақтарға белсенде қатыспайды, ал басшылық олардың қатысуын қадағаламайды. Соның салдарынан білімсіздік, біліксіздік орын алады.

Қалпына келтіру және өрт сөндіру пойыздарында да техникалық сабақтар деңгейі төмен, білім деңгейлері тексерілген журнал дұрыс жүргізілмейді, техникалық құралдардың жай-күйіне де жеткілікті көңіл бөлінбейді. Байланыс және электрмен қамту дистанцияларында да кемшіліктер бар. Желілік учаскелерде құралдар сапасын тексеру дұрыс жүргізілмейді. Мойындық жолдардағы бұрмалар, бағдарламалар, КТСМ құрылыстары үздіксіз жұмыс жасауы тиіс. Электр қазандары, электр желілерін, бағыттамалы бұрмаларды сыртқы тексеруді, рельс шынжырларының оқшаулау элементтерін тексеруді жүргізу және жөндеу бағытындағы кемшіліктер бар. Барлық дистанцияларда техникалық құжаттама жүргізуде де олқылықтар орын алған, журналдар дұрыс толтырылмайды.

Жол шаруашылығы бойынша барлығы 561 ескерту анықталған. Ескірген шпалдар, бағыттағыш бұрмалардың бекітпелері осал, дұрыс жұмыс жасамай қалады. Бағыттағыш бұрмалардың ұштары желінің қалады. Сағатына 40 км төмен жылдамдықпен жүретін учасқтар де кездеседі. Жөндеуден шыққан

материалдар сол жерде шашылып қалған, оны уақытылы жинастырып, қоймаға өткізу қажеттігі ескерілді. Ревизордың айтуынша, жолдардың сапасыздығы әсіресе Атырау – Мақат аралығында көбірек анықталған. Магистральдық желі бөлімшесі бастығының міндетін атқарушы А.Рахмеденов биыл 69,6 шақырым күрделі жөндеуден өткенін, оның ішінде Атырау – Мақат аралығында ст.Жамансор – рзд 377 – ст. Мақат аралығында жоспарда белгіленген 22,7 шақырым жол және Мұқыр – Жантерек – Кенбай аралығында 22,20 шақырым жол күрделі жөндеуден өткенін тілге тиек етті. Жол сапасы жақсаруының нәтижесінде жолаушылар пойызының жылдамдығы

60км/сағ-120км/сағатқа, жүк тасымалы пойызының жылдамдығы 50км/сағаттан 100км/сағатқа көтеруге ықпал еткен.

ҚАМДАНҒАН ҚАПЫ ҚАЛМАС

Алда қылышын сүйретіп қыс келмек, сондықтан қамсыз болмаған абзал. Жалпы аймақ мекемелерінде жылу беру жаман емес. Бөлімше бас инженері Бауыржан Картанның айтуынша, бөлімше қысқа 100 пайыз дерлік дайын. Барлық мекемелерде жылу уақытылы беріледі. Жұмысшылар қысқы арнайы киіммен де қамтылған. Тек етіктер біртіндеп жеткізілуде, қазіргі уақытта барлығы 225 дана етік келіп тұр. 30 қарашаға дейін қалғаны келеді деп күтілуде.

Сонымен қатар әр мекеменің қар күреушінау арнаулы техникалары болуы тиіс, оны да үнемі назарда ұстау керек. Станциялардағы үлкен мәселенің бірі – жердің ластануы, майлануы. Тепловождардан, вагондардан аққан май экологияға зиян келтіреді. Бұл қай станцияға да тән құбылыс. Сондықтан топырақты, станция жолдарын майдан тазартып отыру қажет. Жылы барысында барлық нысандардағы өрт қауіпсіздігі мәселесінің өте сын көтергісіз жағдайда екені де баса айтылды. Сондықтан барлық мекемелер өрт қауіпсіздігіне аса мән беруі қажет.

Жиын соңында Аслан Базарғалиев көп нәрсе басшыларға байланысты екенін айтты. Құрылымдық мекеме басшылары өздері желіге шығып, кемшіліктерді, нормативтік талаптардың орындалуын жете қадағалауы тиіс. Әр басшы мен әрбір жұмысшы өз міндетін үлкен жауапкершілікпен орындаса, кемшілік аз болатыны да түсінікті. Аталған жайттар саралана келе, бөлімше басшылығымен аталған кемшіліктерді түзету, көктемгі тексеріс анықтаған олқылықтарды қалпына келтіру жөнінде шешім қабылданды.

Суретті түсірген автор

Интервью

КТЖ: ОБЕСПЕЧЕНИЕ БЕЗОПАСНОСТИ ДВИЖЕНИЯ СЕГОДНЯ ПОСТАВЛЕНО В ПРИОРИТЕТ

Железная дорога остается удобным и востребованным видом транспорта, которым пользуются казахстанцы каждый день. Благодаря своим преимуществам по срокам доставки, надежности и безопасности отвечает всем требованиям к перевозке грузов и пассажиров. О том, какие меры принимаются на железной дороге для повышения безопасности, рассказывает заместитель председателя правления АО «НК «КТЖ» Талгат Алдыбергенов.

– Безопасность движения поездов всегда остается приоритетом работы АО «НК «КТЖ». В целом на железнодорожном транспорте обеспечена устойчивость перевозочного процесса, выполняются заданные целевые параметры безопасности движения.

За девять месяцев этого года по сравнению с аналогичным периодом прошлого года целевой показателем уровня безопасности движения по компании улучшен на 6%, количество нарушений снижено на 8%.

По итогам первого полугодия 2024 года железнодорожная администрация Казахстана вошла в число организаций, улучшивших состояние безопасности движения, и находится в тройке стран СНГ по показателю безопасности движения.

В текущем году в компании принят ряд важнейших инициатив по постоянным улучшениям деятельности в области безопасности движения. Проведен анализ состояния безопасности движения и выработан комплекс системных мер, направленный на совершенствование системы управления безопасностью движения и кадрового потенциала, повышение надежности устройств инфраструктуры и подвижного состава.

За девять месяцев этого года ревизорским аппаратом проведено свыше 7,8 тысячи проверок соблюдения технологических процессов, содержания и эксплуатации подвижного состава и технических средств. Выявлено более 82 тысяч нарушений, которые были оперативно устранены. Принято свыше 15,8 тысяч мер по остановке эксплуатации подвижного состава и устройств инфраструктуры с низкой надежностью. Также проведена 171 проверка на предприятиях, оказывающих услуги компании по ремонту и сервисному обслуживанию подвижного состава.

Несмотря на тенденцию снижения количества нарушений, КТЖ продолжает проводить работу по исключению проблемных вопросов в обеспечении безопасности движения с максимальным акцентом на снижение вероятности возникновения ошибок. Повышается уровень культуры безопасности движения, где каждый работник осознает важность и социальную ответственность в обеспечении безопасности движения.

Необходимо отметить, что системной проблемой остается состояние верхнего строения пути. В КТЖ реализуют производственную программу обновления магистральной сети, в которой запланировано ежегодное проведение ремонта пути протяженностью более 1 000 километров. Также ведутся работы по обновлению устройств инфраструктуры, оснащению предприятий средствами малой механизации и техническими средствами.

В рамках эффективной реализации программы Главы государства «Справедливый Казахстан – для всех и для каждого. Сейчас и навсегда» разработана и утверждена «Дорожная карта», согласно которой до 2028 года предусмотрен ремонт 11 000 километров железнодорожных путей. В 2024 году проведены летне-путевые работы в объеме 1 401 километра, в том числе капитальный ремонт – 570 километров, покомпонентный ремонт – 241 километр, планово-предупредительный ремонт – 590 километров. При проведении ремонта пути уровень локализации товаров, рельсов, шпал, щебня казахстанских производителей составляет 100%.

За последние три года проведена комплексная работа по капитальному ремонту пути, благодаря чему улучшилось состояние пути из ниже среднего по целевым показателям, обеспечивающим безопасность движения поездов.

ВАЖНЫЙ РЕСУРС КТЖ
– Что делается для снижения человеческого фактора в обеспечении безопасности движения поездов?

– Главная ценность и основной ресурс КТЖ как ведущей компании – это работники. От уровня их профессионализма напрямую зависят результаты деятельности компании. Человеческий фактор играет важную роль в обеспечении безопасности. КТЖ уделяет большое внимание повышению квалификации работников, выполняющих работы, непосредственно связанные с обеспечением безопасности. В компании действуют пять учебных центров, расположенных в разных регионах страны, где ежегодно проходят обучение и повышение квалификации более 20 тысяч сотрудников.

Однако здесь важно стремление самих работников к совершенствованию, получению новых компетенций и изучению правил, инструкций и локальных актов компании, необходимых для профессиональной деятельности.

В этом году для повышения знаний железнодорожников основные документы по обеспечению четкой работы железной дороги и безопасности движения поездов – Правила технической эксплуатации железнодорожного транспорта и Инструкции по сигнализации на железнодорожном транспорте – представлены в графическом и визуальном формате. Это позволило преобразовать сложные и масштабные объемы информации в понятную и наглядную форму, чтобы эффективно применять теоретические знания на практике.

Также КТЖ объявило видеоконкурс «Раскрой ПТЭ (Правила технической эксплуатации железнодорожного транспорта) в новом формате», направленный на повышение осведомленности работников в области безопасности движения поездов и на то, чтобы сделать безопасность основной корпоративной культуры.

В компании вызывает обеспокоенность естественное старение кадров, особенно в хозяйстве пути, поэтому принимаются меры для привлечения внимания молодежи к отрасли.

Ежегодно проводится конкурс на присуждение именной стипендии председателя правления АО «НК «КТЖ» и образовательного гранта по программе «Магистраль» по профильным специальностям железнодорожной отрасли.

В 2024 году грант присужден 58 студентам, семь студентов стали обладателями именной стипендии. Профессиональную практику в компании прошли 1 540 студентов 13 учебных заведений по 23 специальностям.

В этом году КТЖ выступило с инициативой об открытии группы образовательных программ «Железнодорожный транспорт и технологии» в направлении подготовки «Инженерия и инженерное дело», что дает возможность абитуриентам лучше ориентироваться в поиске и выборе будущей железнодорожной профессии.

Кроме того, компания предложила вести интегрированный/гибридный формат обучения выпускников колледжей, желающих продолжить обучение в высших учебных заведениях. Данные инициативы получили поддержку на заседании учебно-методического объединения Республиканского учебно-методического совета.

ЦИФРОВИЗАЦИЯ ПОВЫСИТ БЕЗОПАСНОСТЬ ДВИЖЕНИЯ ПОЕЗДОВ
– Какие цифровые технологии внедряет КТЖ в целях повышения безопасности?

– Действительно, цифровизация железнодорожного транспорта позволяет коренным образом изменить подходы к обеспечению безопасности, повысить конкурентоспособность отрасли перед другими видами транспорта.

Компания с целью исключения человеческого фактора внедрила и продолжает внедрять автоматизированные системы, направленные на повышение уровня безопасности движения поездов, за счет сбора и анализа данных с подразделений для принятия оперативных управленческих решений. В данный момент в Павлодарском отделении магистральной сети внедряется автоматизированная система управления техническим обслуживанием и ремонтом устройств инфраструктуры, которая позволит оцифровать процессы планирования, исполнения работ по текущему содержанию, техническому обслуживанию и ремонту устройств инфраструктуры, проведена интеграция системы и вагонов Мобильного диагностического комплекса. Благодаря этому результаты проезда вагонов в автоматическом режиме передаются в систему. Это дает возможность причастным работникам оперативно реагировать и устранять выявленные отступления. В дальнейшем данная система будет тиражирована в других регионах страны.

Также оцифрованы процессы учета и контроля инцидентов, связанных с безопасностью, формирования аналитической и статистической отчетности. Мы получаем информацию о состоянии безопасности из регионов в режиме реального времени. Автоматизированная система оперативно обрабатывает большие объемы данных и предо-

ставляет оценки риска на текущий период с последующей разработкой корректирующих мероприятий по управлению рисками.

БРОДЯЧИЙ СКОТ, НАРУШИТЕЛИ ПРАВИЛ БЕЗОПАСНОСТИ – БОМЕХА ДЛЯ ДВИЖЕНИЯ
– Какие внешние факторы влияют на безопасность движения поездов?

– Да, есть и такие. На безопасность движения поездов оказывают влияние нахождение посторонних людей в зоне повышенной опасности, безнадзорно пасущийся скот, а также водители, нарушающие правила движения.

Основные причины несчастных случаев с людьми – игнорирование элементарных правил безопасности, спешка, разговоры по мобильному телефону и прослушивание музыки в наушниках при переходе железнодорожных путей. Железная дорога – является зоной повышенной опасности. В очередной раз призываем граждан быть внимательнее. Не переходите железнодорожные пути в неустановленных местах. Берегите свою жизнь и жизнь ваших близких. Чтобы избежать трагедий, не оставляйте детей без присмотра и не позволяйте им играть вблизи железнодорожных объектов. Помните, что локомотив – это не автомобиль, который может

свернуть с пути, предотвращая наезд на человека.

Безнадзорно пасущийся скот вблизи железной дороги становится причиной нарушения нормальности работы железнодорожного транспорта. Это приводит к остановке и задержке поездов, порче локомотивов и вагонов, к несвоевременной доставке грузов и пассажиров. К сожалению, за 9 месяцев 2024 года, по сравнению с аналогичным периодом прошлого года, количество наездов на скот увеличилось на 39%. В антирейтинге – Карагандинский, Акмолинский, Алматинский и Жамбылский регионы. Однако благодаря бдительности и профессионализму локомотивных бригад в почти двух тысячах случаев удалось избежать наезда на животных. КТЖ проводит профилактическую работу с жителями населенных пунктов, по территории которых проходит железная дорога, руководителями фермерских хозяйств и частными предпринимателями, ограждает пути от выхода животных. Только в этом году построено 1 000 километров проволочного ограждения, за последние два года – более 1 800 километров ограждений от выхода безнадзорно пасущегося скота на путь.

КТО ВИНОВАТ В ДТП НА ПЕРЕЕЗДАХ?
– Почему происходят ДТП на переездах?

– Железнодорожные переезды – самые сложные и опасные участки стальной магистрали, где нужно проявлять бдительность, внимательность и строго соблюдать правила дорожного движения. За девять месяцев текущего года на железнодорожных переездах зарегистрировано 19 ДТП. Пострадали девять человек, из них трое погибли.

Во всех случаях причина ДТП на переездах – низкая дисциплина водителей. Нарушения на железнодорожных переездах происходят при запрещающих сигналах исправно действующей переездной сигнала-

ПШЕНИЦУ ПЕРЕВАЛЯТ ЧЕРЕЗ КУРЫК

Алинур КУДАЙБЕРГЕНУЛЫ,
Астана

В порту Курык завершили строительство зернового терминала. Его мощность составляет миллион тонн в год.

Благодаря проекту первую партию пшеницы, доставленную по железной дороге из Северо-Казахстанской области, в тестовом режиме отправят через новый терминал.

Сегодня 80% груза из Китая и Центральной Азии в Европу проходит через порт Курык. В текущем году по Среднему коридору перевезено 1,6 миллиона тонн различных грузов.

– Терминал может одновременно хранить 25 тысяч тонн зерновых культур. Благодаря проекту мы можем хранить и накапливать разные сорта. Это увеличивает гибкость работы нашего порта. Добавлю, что в отличие от Северного и Южного коридоров значение Среднего коридора сейчас возрастает. Причина – в нынешних геополитических условиях. Из года в год растет перевозка автотранспортом. С начала года порт Курык обработал более 20 тысяч автомобилей, – сказал заместитель генерального директора порта Курык Бакыткерей Алибеков.

К слову, с 2017 года по ТМТМ в порту Курык обработали более 10 миллионов тонн грузов. В 2024 году планируется достичь показателя в 2,3 миллиона тонн.

«ОКНА» НЕ МЕШАЮТ РАБОТЕ

Айлин БАУРЖАН,
Астана

В рамках реализации проекта «Строительство вторых путей на станции Достык – Мойынты» на станции Достык проведены работы по включению в электрическую централизацию вновь установленных устройств СЦБ и связи с выделением технологического «окна» продолжительностью пять суток.

В течение данного времени проведены работы по реконструкции путевого развития с переключением ЭЦ типа МРЦ-13 на «МПП-ОЗ по станции Достык» с выключением из централизации всех устройств ЭЦ без сохранения пользования сигналами и передачей стрелочных переводов на ручное управление.

Также производились работы по переносу устройств СЦБ и связи со старого поста ДСП на новый пост, подключение вновь установленных напольных устройств в новом помещении поста ЭЦ и на расположенных в модульных зданиях (ТМ). Прекращены действия автоблокировки по четному и нечетному пути перегона Достык – разъезд № 20. Закрывается действие полуавтоматической блокировки широкой и узкой колеи на перегоне Достык – Алашанькоу. Прием опрвление поездов и маневровая работа будет осуществляться по потухшим сигналам светофоров. Для приготвления маршрута приема, отправления и маневровых передвижений по станции Достык организовано семь временных стрелочных постов.

Всего для проведения технологического «окна» привлечен 361 специалист (по хозяйству движения – 86 и СЦБ и связи – 275).

ДОСТАВИТЬ ГРУЗ В СОХРАННОСТИ

Аслан КУДАБАЕВ,
Костанай

В Костанайском филиале ТОО «ВЖД» построены новые здания для размещения личного состава команд на станциях Тобол, Кушмурун в соответствии с высокими стандартами.

В новых объектах учтены все существующие нормы для комфортного пребывания сотрудников команды. В зданиях имеются караульное помещение, комнаты для чистки и хранения оружия, учебный класс, комната отдыха, душевая, медпункт. Во всех зданиях, расположенных на местах дислокации команд, уже запущено отопление. Это еще одно свидетельство постоянного внимания со стороны руководства компании на улучшение материально-технических и социальных условий сотрудников. Все это будет способствовать достижению более высокого уровня при предоставлении охранных услуг.

– Мы делаем все, что нужно, – говорит директор Костанайского филиала ТОО «Военизированная железнодорожная охрана» Канат Отепов. – Принимаются также исчерпывающие меры по обеспечению личной безопасности охранников, предотвращению производственного травматизма, возникновения несчастных случаев и сохранности оружия при несении ими службы, а также соблюдению норм техники безопасности и охраны труда. Усилены меры по повышению уровня защищенности охраняемых объектов от диверсионных и террористических угроз, выявлению и предупреждению противоправных актов на железнодорожном транспорте.

29 октября сотрудники ВЖД по всему Казахстану отмечают свой профессиональный праздник.

Фото автора

Любовь ПОДОЛЯК, Астана
Фото Александра ЖАБЧУКА

ҚАЗАҚ ЕЛІ – КӨНЕ КАРТАЛАРДА

Республика күніне орай танымал ғалым, Заманауи зерттеулер институтының директоры Мұхит-Ардагер Қаржаубайұлы Сыдықназаров әзірлеген көне карталардың галереясы ҚТЖ бас ғимаратындағы фойеде ашылды. Сондай-ақ ғалым еліміздің құрылу жолындағы тарихи деректер бойынша теміржолшыларға арнап дәріс өткізді.

Мұхит-Ардагер Сыдықназаров көне карталарды зерттеумен жиырма жылдан бері айналысып келеді. Бұл аралықта ғалым әлемнің көптеген еліне архив, мұражай, кітапханаларды ақтарып, елімізге қатысты мәліметтерді алуға тырысқан. Дегенмен Еуропа, АҚШ, Таяу Шығыс елдеріндегі картографиядан Қазақ еліне қатысты 4 мыңға жуық картаны тауып, елге алып келген.

Ғалым 2021 жылы Брюссель қаласында 15-19 ғасырлардағы Еуропалық және Америка карталарындағы Қазақ мемлекеті атты алғашқы кітап атласын жарыққа шығарды. Биыл сол кітаптың екінші басылымы «Қазақстанның үзіліссіз мемлекеттілігі тарих толқынында» атауымен жарыққа шығып отыр. Мұхит-Ардагер Қаржаубайұлы қазақ елі көрсетілген осындай көне карталар әр қазақтың үйіндегі қамшы, домбыра және құран сияқты қасиетті заттардың қатарында болса деп тілейді.

«Мен тапқан Қазақ елі бейнеленген карталар Х-XX ғасырды қамтиды және бұлардың әрқайсысы – еліміздің төлқұжаты. Карталар нақты ғылыми құжат, ол жерде ешкім бесінші мұхитты ойдан сыза алмайды. Бәрі нақты фактіге сүйеніп жасалады. Сондықтан бұл карталардан қазақтың мәдениетін, этнографиясын, тілі, халықаралық ішкі және сыртқы саясатына қатысты деректерді табуға болады», – дейді ол.

Сонымен қатар ол Еуропа елдерінің барлығында шыққан картада еліміз көрсетілгенін атап өтті. «Бұл қазақ елінің сол кезден бері геосаяси субъектілігі жоғары болғанын көрсетеді. 15-ғасырда Колумб Американы ашты. Бұл кезде Керей мен Жәнібек хандар Қазақ елін құрып жатты. Дәл осы кезде Еуропада кескіндеу, карта сызу өнерінің алтын дәуірі басталды. Әлемнің ең үздік танымал суретшілерінің қысқалымынан туындаған карталарда Қазақ елі бейнеленді. Сол үшін біз өзімізді бақытты еліміз деп санаймыз», – дейді ол.

Оның айтуынша, қазақ деген атау 16-ғасырда емес, одан ертерек пайда болған. Өйткені 10-ғасырда шыққан карталарда еліміз Қазақ елі деп көрсетілген. Сондықтан Керей мен Жәнібек хандар Қазақ елін қайта жаңғыртты деп қарауымыз керек дейді ол. «Еуропалық карталарда еліміздің тұрмыс-салты, көшпелі мал шаруашылығы – бәрі суреттермен көрсетілген. Яғни сол кезде біздің жерге келген адамдар қазақтар жайлы көптеген деректерді алып отырған. Тіптен соғыс құралдарымызға дейін бейнелеп көрсеткен. Ал кейбір қазақтың қай руы қай жерде мекен ететінін де белгілеген. Тіптен швед зерттеушісі сызыған картада Жәнібек ханның суреті бар», – дейді тарихшы.

Ғалым көне карталардың қатарында Махмұд Қашқари сызыған картаның маңыздылығы жоғары екенін атап өтті. Негізінен түркі елдері көрсетілген бұл картада алғаш рет Жапон елі бейнеленген екен.

«10-ғасырдағы Махмұд Қашқари сызыған карта көне саналады. Онда Түркі елдерімен қатар олар байланыс орнатқан елдер бар. Оған қоса Жапония, Шри-Ланка да көрсетілген. Бұл сол кездегі ең құнды еңбек болды», – дейді ғалым.

Сондай-ақ ғалым Қазақ хандығы жалған ұғым екенін, дұрысы Қазақ елі деп атағанын жеткізді. «Қазақ хандығы дегенде ондағы басқарушылық құрылым айтылған, яғни ғылыми кітаптар үшін солай жазылған. Біздің ата-бабамыз өздерін хандық деп атамаған, олар мемлекет, орда деген. Бұл Совет кезеңінде мемлекетті хандар басқарған дегеннен шыққан және солай аталып кетті. Мәселен, князь басқарған елді княжество, сұлтан басқарса, сұлтанат дегендей атай берген. Сондықтан қазір хандық деген түсініктен кетіп, Қазақ еліміз дегенге келуіміз керек», – дейді ол.

Әділет МҰСАХАЙ

Суретті түсірген Александр ЖАБЧУК

МОЕЙ СУДЬБЫ СТАЛЬНОЕ ПОЛОТНО

После 40 лет ответственного труда на железной дороге на заслуженный отдых уходит специалист высокого класса, человек, который посвятил всю жизнь локомотивному хозяйству, инженер-технологу контроля и ремонта локомотивов Сейтбек Ешмуратов.

Сейтбек Ешмуратов родился 1 ноября 1961 года в селе Тарлаулы Аягоского района Абайской области. Еще в молодости активно занимался общественной работой, неоднократно становился чемпионом областных соревнований по греко-римской борьбе. В 1978 году поступил в железнодорожный техникум в Алматы, после окончания пошел служить в ряды Советской Армии. Трудовая деятельность Сейтбека Ешмуратова началась в 1984 году на станции Актогай, где он стал работать мастером 2-го цеха Аягоского эксплуатационного локомотивного депо. За годы

своей трудовой деятельности Сейтбек Назарович прошел все ступени роста локомотивной науки. Работал бригадиром по ремонту оборотного депо Актогай, старшим мастером по ремонту тепловоза, дежурным по депо, бригадиром по ремонту локомотивного депо Аягос. В 2003 году становится начальником производственно-технического отдела Актогайского эксплуатационного локомотивного депо, в 2016 году возглавил Актогайский сервисный центр, и в этом же году его назначают начальником Актогайского эксплуатационного локомотивного депо. Далее инже-

нером технологом контроля и ремонта локомотивов.

Коллеги и руководство отмечают его не только как талантливого специалиста, но и хорошего наставника для молодых кадров, который всегда готов поделиться своим опытом и поддержать в трудную минуту.

В 1985-1990 годах было открыто Актогайское локомотивное депо и построена железная дорога Актогай – Саяк – Достык – Алашаньку (КНР). И Сейтбеку Назаровичу как знающему специалисту доверили технический контроль грузовых и пассажирских локомотивов. В 1985 году в связи с открытием мастерской технического контроля ТО-2 Актогайского локомотивного депо более 40 квалифицированных слесарей и мастеров были подготовлены для технического контроля.

Сейтбек Ешмуратов эффективно использовал передовые технологии железной дороги и не только обменивался опытом внутри страны, но и обучался в Испании.

Награжден медалью «За

добросовестный труд», медалью Президента Республики Казахстан «20 лет Конституции Республики Казахстан» 2015 года. Награжден медалью Президента АО «НК «ҚТЖ» «За достижения в труде», знаком «Адал еңбігі үшін».

– Железная дорога для меня не только работа, а настоящее призвание. Каждый день я приходил на работу с чувством ответственности, зная, что от нашей слаженной работы зависит безопасность и точность перевозок. Самое ценное в моей работе – это коллектив, здесь я встретил единомышленников, с которыми прошел через все трудности и радости, – сказал Сейтбек Ешмуратов.

Он горд тем, что преданность дороге перешла своим близким. Все его родственники и домочадцы так или иначе связаны с железнодорожной отраслью, продолжают семейную традицию. А значит, семейные ценности и любовь к дороге будут жить дальше, внося свой вклад в развитие отрасли.

Елена КОЛДАСБАЕВА, Актогай Фото автора

АДАЛ ЕҢБЕК ӨТЕУІ

Мерейі биік мереке аясында «Ерен еңбегі үшін» медалімен марапатталған теміржолшылардың бірі – Шу станциясындағы вагондарға техникалық қызмет көрсету пунктiнiң вагондарды тексерiп-жөндеушiсi Төрехан Чолпанбаев.

Теміржолда он сегіз жылдан бері еңбек етіп келе жатқан Төрехан Әбітайұлы: «Бұл марапат – «Адал азамат – Адал еңбек – Адал табыс» қағидатының іс-жүзіндегі көрінісі», – дейді.

Шу – тоғыз жолдың торабындағы қала. Сан тарапты жалғап жатқан шойын жолдар да осы жерде түйесі. Содан да болар, тұрғындарының басымы көпшілігі тұрақты кәсіп ретінде теміржолда еңбек етуіне айна-

дырған. Шудың іргесіндегі Жаңажол ауылында туып-өскен Төрехан Әбітайұлы да теміржолдан ұзап, басқа салаға кете алмағанын айтады. Ол саладағы еңбек жолын құрылыс бригадасынан бастапты. 2006 жылы Жамбыл магистральдық желі бөлімшесіне жұмысшы болып қабылданыпты.

– Мектепті бітірген соң әскери борышымды өтеуге аттандым. Әскерден келіп, №11 автомектепке оқуға қабыл-

дандым. Темір тұлпарды тізгіндесем де, теміржол саласына жұмысқа ауысуды ойлап жүргенмін. 2006 жылы теміржол бойындағы құрылыс бригадасына қосылдым. Бес жылдан кейін ВЧД-27 Жамбыл вагон пайдалану депосына жылжымалы құрамның слесарі болып ауыстым. 2013 жылдан бері вагон қараушымын, – дейді Төрехан Чолпанбаев.

«ҚТЖ-Жүк тасымалы» ЖШС «Жамбыл ЖТ бөлімшесі» филиалы Шу станциясының вагондарға техникалық қызмет көрсету пунктiнiң қырағы вагон қараушысы осы жазда жүк пойызының вагонынан ақау тауып, қауіптің алдын алған болатын. Жүк және жолаушылар пойыздарының дiттген жеріне аман-есен жетуіне өз үлесін қосып келе жатқан Төрехан Чолпанбаев бұған дейін де бірнеше мәрте вагонның бүйірі жақтау рамаларының жарылғанын анықтапты.

Ардақ ҮСЕЙІНОВА, Жамбыл Суретті түсірген автор

Спорт

БЕЛАҒАШТАҒЫ БІРІНШІЛІК

Семей ЖТ бөлімшесінің Бедағаш станциясында Қазақстан теміржолының 120 жылдық мерейтойына орай салалық кәсіподақ ұйымының бастамасымен минифутболдан біріншілік болып өтті. Сайысқа Семей-Локоть телімінде еңбек ететін теміржолшылар қатысты.

Жалпы биылғы жылғы шағын футбол ойындары Шаған станциясында басталып, шалғайдағы Бедағаш станциясында қорытындыланды. Бұл жолғы сайысқа барлығы үш команда, атап айтсақ жол саласының ардагерлері, ПЧ-39 жолшылары және Бедағаш станциясының теміржолшылары қатысып, өзара шеберлік сынасты. Жарыс алдында «Қазкөліккәсіп»

ҚБ Семей өңірі бойынша өкілі Есен Қажығұлов сөйлеп, сәттілік тіледі. Бұл күні ауа райы да қолайлы болды. Ойын барысы өте қызықты әрі тартысты өтті. Ардагер жолшылар жас футболшылармен бірдей ойнап, жоғарғы деңгейдегі ойын көрсетті. Шиеленісті сәттер де көп болды. Әйтсе де, түрлі сайыстарда топ жарып жүрген жолшылар қауымы әдіс-тәсілдерінің мол екенін

дәлелдеді. Осылайша, ақтық нәтиже бойынша 1-орынды ПЧ-39 командасы, 2-орынды Бедағаш станциясының теміржолшылары, ал жүлделі 3-орынды «ҚТЖ ардагерлері» командасы иеленді. Ойынға қатысқандардың барлығы арнайы дипломдар және ақшалай сыйлықтармен марапатталды.

Абай ЕРТИС, Семей Суретті түсірген автор

НЕ ТОЛЬКО РАССКАЗАТЬ, НО И ПОКАЗАТЬ

Карагандинские железнодорожники провели ряд гостевых лекций в казахстанских вузах и колледжах.

В качестве лекторов выступили работники дочерних организаций и филиалов ҚТЖ, отраслевые эксперты, имеющие солидный профессиональный опыт. Среди них Сергей Степанов – мастер производственного обучения Карагандинской дистанции сигнализации и связи (ШЧ-19 Караганда).

На каждом занятии лектор рассказывает об организационной структуре ҚТЖ, особенностях логистики, новейших тенденциях в отрасли, делится реальными кейсами из профессиональной практики и отвечает на многочисленные вопросы студентов. Изначально Сергей Степанов провел лекцию в Карагандинском

железнодорожном колледже, где эксперты и обучающиеся отметили его высокий уровень подготовки.

– Очень важно, чтобы спикер не только владел теоретическими знаниями, но и был отлич-

ным практиком, знал выходы из различных нестандартных ситуаций, возникающих в ходе трудовой деятельности. Этими качествами и обладает Сергей Степанов. Стаж его работы на железнодорожном транспорте составляет более 25 лет. Ему есть что рассказать и показать своим ученикам, – считают руководители учебных структур. – Таким образом, сохраняется наставничество. Хочется, чтобы оно продолжалось и дальше.

На сегодняшний день в Казахстане насчитывается около 20 специализированных колледжей и более 10 вузов, которые готовят специалистов в железнодорожной отрасли.

Светлана МОГАЙ, Караганда Фото автора

ҚАНҒЫМЫЗДА БАР ҚАСИЕТ

«Қайырымдылық жасаған, қайырын өзің көресің» дейді қазақ даналығы. Қайырымдылық қаньымызда бар қасиет екенін Қызылорда жол дистанциясының теміржолшылары әріптестерінің қиналған сәтінде қасынан табылып, қол ұшын созған ізгі әрекеттерімен дәлелдеді.

Жол жөндеуші Айдархан Сапарымбетовтің екі ұлына ота жасау қажет деген мәселе туындады. Теміржолшының 1991 жылы туылған ұлы Абылайхан «созылмалы ҚҚСД гломерулонефритінің 5-сатысындағы терминалдык бүйрек жеткіліксіздігі» ауруына шалдығыпты. Ауруханалардан

алған ем-домның нәтижесі болуынан 2023 жылдың тамыз айынан бастап бағдарлы гемодиализ ала бастаған. Гемодиализден де оң нәтиже болмаған соң Абылайханнның 2004 жылы туылған інісі Нұрдуллет ағасына бүйрегін беруге келіседі. Осылайша бір мезетте бір үйдің екі бірдей азама-

тына ауыр ота жасалыпты. Әрине мұндай күрделі отаға қомақты қаражат қажеттігі белгілі.

– Әріптесіміз Айдархан Сапарымбетовтің басына түскен сынақты естіп, дистанция ұжымы үнсіз қала алмадық. Ұжымдастар ақылдаса келіп қаржылай көмек көрсетуге шешім қабылдадық. Қомақты қаржы жинап, Айдарханға аз да болса көмек беріп, уайымын сал да болса сейілтуге тырыстық. Қайырымдылық қаньымызда бар қасиет қой, – деп ой бөлісті дистанцияның кәсіподақ ұйымының төрайымы Галия Ноғайбаева.

Сабырхан СЕЙІЛБЕКҰЛЫ, Қызылорда

ГЛАВНОЕ – ТОЧНОСТЬ БРОСКА

Около трех десятков железнодорожников приняли участие в соревновании по дартсу среди мужчин и женщин, которое в Усть-Каменогорске провел профсоюз.

Турнир посвящался празднованию Дня Республики и 120-летия железной дороги Казахстана. Было весело, азартно и интересно. По итогам соревнований первое место среди женщин заняла оператор по обработке перевозочных документов станции Оскемен-1 Гульбаршын Мактиева. На втором

– ведущий инженер спецотдела Семейского отделения грузовых перевозок Арайлым Кусаинова. Третье – получила бухгалтер Оскеменского эксплуатационного вагонного депо (ВЧД-24) Карлығаш Кабидолдина.

Среди представителей сильного пола на первом месте – ведущий

инженер по охране труда и технике безопасности, председатель профкома Оскеменской дистанции пути Берик Байқоңыров. Второе место занял начальник ППО на станции Оскемен-1, председатель профкома ВЧД-24 Шалкар Калмакпаев. На третьем – инженер ЛОИС Даулет Анғанбеков.

Все победители получили грамоты и призы. К слову, спортивные мероприятия в Восточно-Казахстанском регионе Семейского отделения грузовых перевозок становятся все более популярными.

Ольга УШАКОВА, Усть-Каменогорск Фото автора

<p>ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ</p> <p>Бас редактор Дина Муздубаева</p> <p>Бас редактордың орынбасары Меруерт Өмірзақова</p>	<p>Газет басылатын қалалар: Астана, Сілеті 30 «Медиа-холдинг «ERNUR» ЖШС Ақтөбе, Смағұлов кеш., 9/2. «Хабар-Сервис» ЖШС Шымкент, Әлімқұлов көш., 22. «ERNUR Print» ЖШС</p> <p>Басылымның таралымы 11 340</p> <p>Газет сейсенбі, жұма күндері шығады.</p> <p>Газет шығару және тарату қызметімен «Қазақстандық салалық теміржол,</p>	<p>автомобиль, аяу және су көлігі қызметкерлерінің кәсіби одағы» қоғамдық бірлестігі айналысады. © «Қазақстан теміржолшысы» газетінде жарияланған материалдарды көшіріп немесе өңдеп басу үшін редакцияның жазбаша рұқсаты алынып, газетке сілтеме жасалуы міндетті. Редакция авторлар мақаласы мен жарнама мазмұнына жауап бермейді.</p> <p>Кезекші редакторлар: Р. Рахметов, С. Бакесова</p>	<p>Меншікті тілшілер: Алматы: Елена Қолдасбаева 8-701-794-98-80 Атырау: Қосқым Мұқашев 8-778-946-09-66 Ақтөбе: Ардақ Ерубаева 8-702-843-27-97 Шығыс Қазақстан: Ольга Ушанова 8-777-203-51-87 Семей: Қуаныш Қожаев 8-775-710-70-53 Маңғыстау: Шахида Жұманова 8-707-886-72-45 Орал: Анна Панищева 8-707-910-74-17 Қызылорда: Сабырхан Нәдірбаев 8-778-409-78-59 Жамбыл: Ардақ Үсейінова 8-777-667-26-20 Шымкент: Нұрлыбек Досыбай 87025480092 Қарағанды: Светлана Могай 8-777-893-66-76 Қостанай: Аслан Құдабаев 8-705-267-44-00 Павлодар: Айдана Ертай 8-777-498-31-61</p>	<p>Редакцияның мекен-жайы: Астана қ., Д.Қонаев көшесі 6. тел: 8 (7172) 60-44-87, 60-44-88, 60-44-92</p> <p>Жауапты хатшы Ерболат Тілеуберенов, тел.: +7 702 5795768</p> <p>Қазақстан Республикасы Баспасөз және бұқаралық ақпарат ісі жөніндегі Ұлттық агенттігінде тіркеліп, 1997 жылдың 30 шілдесінде №601 тіркеу күнәлігі берілді.</p>
---	--	--	--	---